

دفتر اول

سمفونی پاستورال

آندره ژید

مترجم

اسکندر آبادی

نشرماه

تهران

۱۳۹۸

دفتر اول

۱۸۹ - قوریه‌ی

سه روز است پیوسته چنان برفی می‌بارد که همه‌ی راه‌ها را بند آورده است. من حتی نتوانستم به روستای «ر» بروم که پانزده سال است ماهی عویار در آن جا مراسم دعا برگزار می‌کنم. امروز صبح هم در لا بروین^۱ فقط سی نمازگزار به کلیسا آمدند.

می‌خواهم از این فراغت اجباری که برف و راهبندان پیش آورده تهایت استفاده را ببرم و یادی از گذشته کنم، از این‌که چه شد نگهداری از ژرترود را به عهده گرفتم.

قصد دارم همه‌چیز را درباره‌ی پیدایش و پرورش آن روح پرهیز کار سویم. چنین می‌نماید که او را تنها برای پرستش و عشق از لجه‌ی تاریکی بیرون آوردم. سپاس خداوند را که این وظیفه را به عهده‌ی من تهاد

دو سال و نیم پیش که باز به بلندی‌های لاشودوفون^۱ آمده بودم، دخترک ناشناسی سراسیمه به سراغم آمد تا مرا به بالین پیرزنی محضر و تنگدست ببرد که در هفت کیلومتری ما خانه داشت.

هنوز اسب را از درشکه جدا نکرده بودم، پس بی‌درنگ دخترک را سوار کردم و با خود فانوسی برداشتیم، چون بعید می‌دانستم پیش از رسیدن شب بتوانم بازگردم.

تا آن‌زمان گمان می‌کردم قلمرو کلیسايی این منطقه راوجب به وجب می‌شناسم، اما همین که از خانه‌های روستایی سودره^۲ گذشتیم، به اشاره‌ی دخترک به راهی رفتیم که تا آن روز پایم به آن جا نرسیده بود. البته پس از حدود دو کیلومتر، در سمت چپ، دریاچه‌ی اسرارآمیز کوچکی را دیدم که در جوانی زمستان‌ها بر سطح یخ‌زدهی آن بازی کرده بودم. حال پانزده سالی می‌شد که آن‌جا را ندیده بودم، چون هیچ وظیفه‌ی کشیشی‌ای مرا به آن‌جا نکشانده بود. حتی محل دریاچه را هم فراموش کرده بودم. دریاچه چنان از یادم رفته بود که وقتی ناگاه، به هنگام غروب زرین و سرخابی خورشید، چشمم به آن افتاد، خیال کردم آن را زمانی در رویا دیده‌ام.

جاده از کنار جویی می‌گذشت که از آن دریاچه سرچشمه می‌گرفت، مرزهای جنگل راقطع می‌کرد و سرانجام در امتداد باتلاقی ادامه می‌یافت. دیگر تردیدی نداشتیم که این اولین بار است به آن حوالی می‌روم.

۷
خورشید داشت غروب می‌کرد، هوا رفته‌رفته تاریک می‌شد و ساراه درازی رفته بودیم. سرانجام راهنمای کوچک من با انگشت به کلیه‌ای در دامنه‌ی تپه اشاره کرد که اگر دود از آن برنمی‌خاست، می‌بیناشتی یکسره خالی و متروک است؛ دود پریده‌رنگی که پایینش آشی بود و بعد بر زمینه‌ی طلایی غروب زردفام می‌شد. اسب را به عرحت سبیی بستم و به دنبال دخترک قدم به اتاق تاریکی گذاشتم که پیرزنی همان دم در آن جان داده بود.

این‌ها و سکوت حاکم بر آن فضا مرا مبهوت کرد. زنی که هنوز جوان می‌نمود کنار تخت زانو زده بود. دخترک که گمان کرده بودم توهی مرحومه است و بعد دانستم که پیشخدمت اوست، شمع پُردویی بر قرخ وخت و بی حرکت پای تخت ایستاد.

در آن راه طولانی کوشیده بودم سر صحبت را با او باز کنم، اما جز چند کلمه چیزی از او نشنیده بودم.

زن بروزانشسته از جا برخاست. برخلاف تصورم، او نه از خویشان عرگاشته، که یکی از همسایگان او بود. دخترک همین که دیده بود حال پلتوش و خیم شده، به سراغ زن همسایه رفته و او را به بالین محضر آورده بود. زن همسایه گفت که پیرزن هنگام مرگ دردی نکشیده است. قول و قرار مراسم خاکسپاری و سوگواری را گذاشتیم. همان‌طور که عراغلب این مناطق دورافتاده رسم است، همه‌ی تصمیم‌ها را باید خودم می‌گرفتم. اعتراف می‌کنم که قدری نگران بودم، چون باید خانه و زندگی پیرزن را تنها به دست همسایه و پیشخدمت خردسالش